

ПОГОДЖЕНО
Проректором
Національної школи
суддів України
О.П. Кучинською
“ 9 ” липня 2013 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Т.в.о. ректора
Національної школи
суддів України
Н.Г. Шукліною
“ 9 ” липня 2013 р.

Програма
Національної школи суддів України
з періодичного навчання суддів Вінницького апеляційного адміністративного суду,
Вінницького окружного адміністративного суду, Хмельницького окружного
адміністративного суду та Чернівецького окружного адміністративного суду з метою
підвищення рівня кваліфікації на семінарі на тему: “Конвенція про захист прав людини і
основоположних свобод та практика Європейського суду з прав людини”, організованого
спільно з Вищим адміністративним судом України та Проектом Twinning “Підвищення
ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні”, який фінансується
Європейським Союзом

11 – 12 липня 2013 року
(м. Вінниця, вул. Островського, 14, конференц-зал Вінницького апеляційного
адміністративного суду України)

11 липня 2013 року – четвер

09:00–09:30	Реєстрація слухачів.
09:30–09:45	Відкриття семінару. <i>Кузьмишин Віталій Миколайович</i> – голова Вінницького апеляційного адміністративного суду <i>Гашицький Олександр Васильович</i> – суддя Вищого адміністративного суду України <i>Віргіліус Валанчус</i> – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви <i>Ступницька Наталія</i> – національний менеджер проектів Координатора проектів ОБСЄ в Україні <i>Буряк Наталія Вікторівна</i> – провідний науковий співробітник відділу науково-методичного забезпечення Вищої ради юстиції Національної школи суддів України
09:45 –10:00	Огляд діяльності, проведеної в рамках заходу “Надання допомоги у забезпеченні доступу до судової практики Європейського суду з прав людини” проекту Twinning “Підвищення ефективності та якості управління адміністративних судів в Україні”. <i>Віргіліус Валанчус</i> – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви
10:00 –11:20	Право на справедливий суд (стаття 6 Конвенції): Доступ до суду. Незалежність і безсторонність. Рівність сторін у процесі, дослідження доказів, публічність. Обґрунтованість рішення суду. Принцип юридичної визначеності, скасування остаточного судового рішення. Участь прокурора в процесі. Аналіз судової практики щодо застосування статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення. <i>Гашицький Олександр Васильович</i> – суддя Вищого адміністративного суду України

	<i>Блажівська Наталія Євгенівна – суддя Вищого адміністративного суду України</i>
	<i>Жернаков Михайло Володимирович – суддя Вінницького окружного адміністративного суду</i>
	<i>Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви</i>
	<i>Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини</i>
11:20–11:40	Перерва
12:30 –13:30	Застосування статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Аналіз судової практики щодо застосування статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
	<i>Курко Олег Петрович – суддя Вінницького апеляційного адміністративного суду</i>
	<i>Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України</i>
	<i>Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви</i>
	<i>Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини</i>
13:00 –14:00	Перерва
14:00 –15:00	Загальні вимоги щодо підстав, необхідних для втручання у права гарантовані Конвенцією: Законність втручання, вимоги до якості закону та однорідності судової практики. Необхідність у демократичному суспільстві. Позитивні зобов'язання держави. Застосування принципу пропорційності при розгляді адміністративних спорів.
	<i>Курко Олег Петрович – суддя Вінницького апеляційного адміністративного суду</i>
	<i>Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України</i>
	<i>Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви</i>
	<i>Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини</i>
15:00 –16:00	Право на повагу до приватного життя (стаття 8 Конвенції): застосування в адміністративному судочинстві. Оскарження актів. Житлові спори. Справи щодо довкілля (перенесення автомагістралей тощо). Аналіз судової практики щодо застосування статті 8 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод. Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
	<i>Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України</i>
	<i>Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви</i>
	<i>Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини</i>
16:00 –16:20	Перерва
16:20 –18:00	Захист права власності (стаття 1 Першого протоколу до Конвенції): Структура статті 1 Першого протоколу, “майно”, що охоплюється статтею 1 Першого протоколу. Стягнення податків і зборів. Позбавлення майна. Пропорційність втручання у право власності. Особливості розгляду справ,

пов'язаних із захистом інтелектуальної власності в адміністративній юстиції
Аналіз судової практики щодо застосування статті 1 Першого протоколу до Конвенції.

Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.

Блажівська Наталія Євгенівна – суддя Вищого адміністративного суду України

Жернаков Михайло Володимирович – суддя Вінницького окружного адміністративного суду

Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви

Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини

12 липня 2013 року – п'ятниця

- 09:30 – 10:30 Особливості розгляду справ щодо біженців та шукачів притулку.
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України
Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини
- 10:30 – 11:40 Права гарантовані статтями 9 та 11 Конвенції. Забезпечення свободи думки, совісті, релігії. Взаємозв'язок статті 9 та 11 Конвенції щодо особливості діяльності релігійних організацій. Особливості втручання у права гарантовані статтею 9 Конвенції. Підстави обмеження права на проведення мирних заходів.
Пропорційність обмеження права на проведення мирних заходів.
Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України
Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини
- 11:40 – 12:00 Перерва
- 12:00 – 13:00 Аналіз судової практики щодо застосування статей 9 та 11 Конвенції.
Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
Гашицький Олександр Васильович – суддя Вищого адміністративного суду України
Віргіліус Валанчус – експерт проекту Twinning, суддя Верховного адміністративного суду Литви
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні, Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини
- 13:00 – 14:00 Перерва
- 14:00 – 17:00 Право на вибори до законодавчого органу (стаття 3 Першого протоколу Конвенції): Загальні принципи статті 3 Першого протоколу Конвенції (вільні вибори, з розумною періодичністю, шляхом таємного голосування, вільне вираження думки народу під час виборів).
Вимоги до кандидатів. Справи проти України.
Свобода вираження поглядів в контексті виборчого процесу. Зв'язок статей 10 і 11 Конвенції. Оціночні судження та факти.

Обговорення в окремих робочих групах справ, запропонованих тренерами. Презентація поглядів, коментарів та проведення обговорення.
Кульчицький Назар – експерт Координатора проектів ОБСЄ в Україні,
Урядовий уповноважений у справах Європейського суду з прав людини

17:00 – 17:10   **Закриття та вручення сертифікатів**

ПОГОДЖЕНО

**Начальником відділу підготовки суддів
та працівників апаратів судів**

О.А. Шаповаловою

“5” липня 2013 р.